

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

16/5029-

20.2.2017

Rundskriv H-3/17 – Fellesføring om effektivisering

Vedlagt ligger rundskriv H-3/2017, som orienterer om og utdyper fellesføringen om effektivisering i tildelingsbrevet 2017. Vi ber virksomheten gjøre seg kjent med innholdet. Arbeidet med effektivisering og digitalisering vil følges opp i Kunnskapsdepartementets ordinære styringsdialog med virksomheten.

Med hilsen

Karl Georg Øhrn (e.f.)
avdelingsdirektør

Trond Risa
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg 1

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
<http://www.kd.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90*
Org no.
872 417 842

Administrasjons- og
økonomiavdelingen

Saksbehandler
Trond Risa
22247459

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Rundskriv

Departementene

Nr.
H-3/17

Vår ref
16/4784 - 3

Dato
09.01.2017

Fellesføringer i tildelingsbrevene for 2017

Formålet med dette rundskrivet er å orientere departementene og virksomhetene om fellesføringen som er lagt inn i tildelingsbrevet til samtlige statlige virksomheter for 2017. Grunnlaget for fellesføring som virkemiddel er beskrevet i rundskriv P2/2009 av 14. mai 2009.

1. FELLESFØRINGSTEKSTEN FOR 2017

Regjeringen har gitt sin tilslutning til at følgende tekst skal inn i tildelingsbrevene for 2017:

"<Virksomheten> skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten.

Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med f.eks. omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. I årsrapporten skal <Virksomheten> gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder."

2. REGJERINGENS MÅL MED FELLESFØRINGEN

Effektivisering og produktivitetsforbedring står sentralt i regjeringens arbeid med å utvikle forvaltningen. Produktivitetskommisjonens to rapporter og OECDs landrapport, jf. kapittel 5 i Revidert nasjonalbudsjett 2016, peker på behovet for sterkere innsats for å

forbedre produktiviteten i offentlig sektor. Produktivitetskommisjonen slår også fast at høyere produktivitsvekst i offentlig sektor er kritisk for bærekraft i offentlige finanser. Kommisjonens beregninger viser at økt produktivitsvekst er helt nødvendig – hvis ikke får vi stagnerende levestandard, store offentlige underskudd og et urimelig høyt skattenivå. Det er derfor viktig at virksomhetene prioriterer å arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten.

Regjeringen har igangsatt en egen avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform. For at denne reformen ikke skal føre til dårligere kvalitet i de statlige tjenestene, må virksomhetene arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten. Kravene i fellesføringen for 2017 skal støtte opp om dette arbeidet og bidra til ytterligere å rette oppmerksomheten mot mulighetene for effektivisering og produktivitsøkning i forvaltningen.

3. NÆRMERE OM DIGITALT FØRSTEVALG

Meld. St. 27 (2015-2016) *Digital agenda for Norge. IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet* omtaler styrking av arbeidet med digitalt førstevalg som et viktig og prioritert effektiviseringstiltak fra regjeringens side. Digitalt førstevalg innebærer at forvaltningen, så langt som mulig, er tilgjengelig på nett, og at nettbaserte tjenester er hovedregelen for forvaltningens kommunikasjon med brukerne.

Bakgrunnen for digitalt førstevalg

Bakgrunnen for digitalt førstevalg er todelt: For det første gir en digital forvaltning bedre tjenester til brukerne med enklere søknadsprosesser og raskere svar. Det er ikke tilstrekkelig med skjema på nett. Det må også vurderes om tjenestene i seg selv kan forenkles, fjernes eller gjennomføres på en helt annen måte. Reell digitalisering krever at hele verdikjeden som saksbehandlingen omfatter, fra en sak starter til vedtak er fattet, gjennomgås for å vurdere hvordan digitalisering kan effektivisere saksbehandlingen og gjøre tjenestene mer brukervennlige.

For det andre har digitalisering av forvaltningen et betydelig innsparingspotensial slik at ressurser kan frigjøres og omdisponeres. Virksomhetene må drive virksomhetsutvikling gjennom digitalisering, og, i tilknytning til fullføringen av digitalt førstevalg, skape effektive arbeidsprosesser som er samfunnsøkonomisk lønnsomme, kartlegge gevinstmuligheter og realisere gevinstene.

Regjeringen har som mål at digitalt førstevalg skal fullføres, og at det skal arbeides systematisk for å oppnå dette. De ulike sektorene må kartlegge hvordan arbeidet med digitalt førstevalg best kan styrkes på deres område og utarbeide planer for dette.

Gjenbruk av informasjon

Automatiserte tjenester, gode selvbetjeningsløsninger og «tjenestekjeder» der relevant informasjon er forhåndsutfyllt, forutsetter at forvaltningen gjenbruker informasjon som forvaltningen allerede har. Målet er at forvaltningen ikke spør på nytt om noe brukeren allerede har opplyst om eller som forvaltningen har kunnskap om fra andre kilder (prinsippet om "kun én gang").

Kravet om gjennomføring av kartlegging og planer for digitalt førstevalg og gjenbruk av informasjon er nærmere omtalt i digitaliseringsrundskrivet.

4. HVORDAN ARBEIDE MED FELLESFØRINGEN

Arbeidet med fellesføringen vil inngå som en del av styringsdialogen mellom departement og den enkelte virksomhet.

Valg av ulike tiltak og metoder

Effektiviseringstiltak kan være tiltak på systemnivå, som skal støtte opp om det løpende effektiviseringsarbeidet i virksomheten. Det kan for eksempel være implementering av porteføljestyling, LEAN-metodikk eller gevinstrealiseringsmetodikk. Det kan også være enkeltprosjekter knyttet til for eksempel omstillingstiltak, omorganisering, prosessforbedring, investering i teknologi, mv. Fellesføringen skal ikke begrense valget av ulike måter å arbeide på, men åpne for virksomhetstilpassede løsninger.

Håndtering av gevinster – et tema for styringsdialogen

Virksomhetene skal arbeide systematisk med gevinstrealisering av effektiviseringstiltakene. Spørsmålet om hvordan gevinstene skal håndteres, vil være et tema i styringsdialogen mellom virksomheten og overordnet departement.

Som et eksempel kan det vises til KMDs modell for tilbakebetaling av økonomiske gevinster i virksomheten i medfinansieringsordningen hvor opptil 50 % av besparelsene som oppstår i virksomheten (økonomiske gevinster minus økte kostnader) bør kunne beholdes i virksomheten.

Bistand

Difi og DFØ vil, med utgangspunkt i deres ansvarsområder og kompetanse, kunne bidra til at forvaltningen kan løse kravene i fellesføringen for 2017. Difi har allerede fått i oppgave å utvikle samarbeidsfora, veiledningsmateriell eller andre nødvendige støttetiltak for å sikre en godt samordnet gjennomføring av digitalt førstevalg i hele forvaltningen. Difi er også bedt om å gi sin anbefaling til KMD om hvordan de kan legge ytterligere til rette for å bistå statlige virksomheter i arbeidet. KMD vil orientere om dette senere i eget brev. Arbeidet med gevinstrealisering er også en viktig del av effektiviseringsarbeidet. DFØs veiledning og Prosjektveiviseren i Difi gir hjelp og råd til virksomhetene til å planlegge og realisere gevinster av prosjekter og effektiviseringstiltak. DFØ og Difi har nylig levert forslag til tiltak som kan støtte virksomhetene i å hente ut effektiviseringsgevinster.

Bruk av markedet – "sourcingstrategi"

Regjeringen har i Meld. St. 27 (2015-2016) *Digital agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag* kapittel 12.6. vært tydelige på at det offentlige i utgangspunktet ikke skal gjøre selv det markedet kan gjøre bedre og mer effektivt.

Ved utvikling, forvaltning og drift av digitale løsninger må virksomheten ta stilling til hva de skal utføre selv gjennom intern organisering og ansettelse, og hva som helt eller delvis skal overlates til eksterne aktører. Disse vurderingene gjøres gjennom en sourcingstrategi.

Effektiviteten av å bruke markedet vil variere mellom virksomhetene. Statlige virksomheten er derfor gjennom Digitaliseringsrundskrivet pålagt, å utvikle en egen sourcingstrategi i det omfang det er relevant.

5. RAPPORTERING

I årsrapporten for 2017 skal virksomhetene orientere om iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak, og gjøre rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut. Omtalen i årsrapporten bør for hvert effektiviseringstiltak inkludere en kort presentasjon av formålet, berørte parter, tiltakets innhold og forventede gevinster fordelt på virksomheten, andre deler av staten, kommunene og samfunnet forøvrig.

For øvrig kan det nevnes at virksomhetenes arbeid med innholdet i fellesføringen også vil gi en god mulighet for gjensidig læring og erfaringsutveksling og til å synliggjøre "beste praksis". Det virksomhetene orienterer om i årsrapportene kan i etterkant systematiseres/gjennomgås av f.eks. Difi og DFØ.

Med hilsen

Jan Hjelle (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lasse Ekeberg
avdelingsdirektør

Kopi:
Statsministerens kontor
Riksrevisjonen